

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

Szkoła podstawowa, klasy IV- VIII

1. Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania.
2. Statut Szkoły Podstawowej w Ujeździe Górnym.
3. Program nauczania „Wczoraj i dziś” dla klas IV-VIII.
4. Wewnątrzszkolny System Oceniania.
- 6.. Podstawa programowa nauczania historii (kl. IV-VIII).

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości (wiedza przedmiotowa),
- umiejętności (posługiwanie się datami i faktami historycznymi, a także konieczność wyciągania z nich wniosków),
- postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie, - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie:

- Odpowiedzi ustne - co najmniej 1 w każdym semestrze, np. swobodna dłuższa wypowiedź na określony temat w oparciu o pojęcia, daty i fakty historyczne. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.

Wypowiedzi pisemne:

- **kartkówki** (10 - 15 min.) obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji, mogą być niezapowiedziane (mają rangę odpowiedzi ustnej).
- **sprawdziany** podsumowujące poszczególne działy, poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału. Zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- Umiejętności doskonalone w domu- **praca domowa**: ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań i oceniane są w skali b. dobry- dobry- dostateczny- dopuszczający. W przypadku braku pracy domowej uczeń otrzymuje wpis (nieprzygotowany) za trzecim razem otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Samodzielnie opracowane prace dodatkowe oparte na innych źródłach niż podręcznik(plansze, rysunki, referaty, gazetki itp.) oceniane są celujący- b. dobry.
- Aktywność pozalekcyjna udział w konkursach - ocena celująca.

- Ocena za pracę w grupie, prace długoterminowe i aktywność lub odpowiedź ustną itp. mogą być (ale nie muszą) wystawione są po uwzględnieniu samooceny ucznia oraz po zasięgnięciu opinii klasy.

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

1. Osiągnięcia ucznia są notowane w dzienniku elektronicznym. Oznaczenia:
Praca pisemna-**sprawdzian**
Odpowiedź ustna – **odp.** Praca kontrolna- **kartkówka** Praca domowa- **praca dom.**
Aktywność- **praca na lekcji**
Praca dodatkowa – **praca dod.**
2. Uczeń jest poinformowany o ocenie w chwili jej wystawienia.
3. W ocenianiu stosuje się następującą skalę:
6 - celujący
5 - bardzo dobry
4 - dobry
3 - dostateczny
2 - dopuszczający
1 – niedostateczny
4. Oceny cząstkowe w dzienniku wyrażane są cyfrą w skali 1-6.
5. Ocena klasyfikacyjna wyrażona jest słownie wg skali: celujący, b. dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny. Jeżeli uczeń często opuszcza zajęcia z przyczyn losowych liczba ocen może być mniejsza.
6. Każdej ocenie towarzyszy komentarz ustny lub pisemny wskazujący mocne i słabe strony jego pracy.

Kryteria ocen:

Wypowiedzi ustne

Oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

- **celujący** - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, posiada wiedzę i zainteresowania znacznie wykraczające poza obowiązujący program nauczania, prezentuje własne przemyślenia i oceny, łączy wiadomości z różnych źródeł wiedzy, uczestniczy w konkursach przedmiotowych.
- **bardzo dobry** - odpowiedź jest trafna i wyczerpująca, zgodna z tematem, łączy fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych, stosuje chronologię i hierarchię treści w oparciu biegłą umiejętność posługiwania się osią czasu - porównuje, wyjaśnia, wyciąga wnioski i dostrzega związki przyczynowo skutkowe, biegle posługuje się mapą, umiejętnie analizuje teksty źródłowe, posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo- politycznych,

- **dobry** - odpowiedź zasadniczo samodzielna ale nie wyczerpująca w pełni dane zagadnienie, zawiera większość wymaganych treści, wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych oraz potrafi je wyjaśnić i ocenić, dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów, zna daty i potrafi je nanieść na oś czasu, potrafi posługiwać się mapą, bierze udział w dyskusji- uzasadnia swoje racje w sposób komunikatywny;
- **dostateczny** - odpowiedź odbywa się przy pomocy nauczyciela, uczeń zna ważniejsze fakty, daty, pojęcia i postaci historyczne jednak nie zawsze potrafi je prawidłowo zinterpretować, określa wiek wydarzenia, potrafi odczytać oś czasu, raczej rzadko korzysta z mapy;
- **dopuszczający** – wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych, jednak niezbyt precyzyjnie udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela, posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, podstawowe fakty historyczne wyjaśnia z pomocą nauczyciela oraz w oparciu o podręcznik i materiały ilustracyjne;
- **niedostateczny** - nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela nawet o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, posiada bardzo duże braki w wiadomościach koniecznych.

Prace pisemne

W przypadku wypowiedzi pisemnych tzw. sprawdzianów przyjmuje się następującą skalę według kryteriów:

90 - 100% - ocena bardzo dobra

75 - 89% - ocena dobra

50 - 74% - ocena dostateczna

40 - 49% - ocena dopuszczająca

0 - 39% - ocena niedostateczna

Ocenę celującą może otrzymać uczeń w przypadku gdy osiągnie 100% punktów i poprawnie napisze zadania dodatkowe

1. Nauczyciel oddaje sprawdziany w terminie dwóch tygodni.
2. Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną.
3. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania lub zaliczenia materiału odpowiedzi ustną (sposób zaliczenia określa nauczyciel) w ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły.
4. Ocena z poprawy nie może być wyższa niż dobry plus.

SPOSÓB USTALANIA OCENY SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny semestralnej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- sprawdziany
- odpowiedzi ustne i kartkówki,
- aktywność na zajęciach,
- aktywność pozalekcyjna,
- prace domowe i prace długoterminowe itp.
- posługiwanie się pomocami naukowymi (oś czasu, mapy, atlasy, słowniki itp.)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,

Klasyfikacji semestralnej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych przy czym większe znaczenie ma ocena ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Pozostałe oceny mają charakter wspomagający

- ❖ W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniżył wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami, pedagogiem szkolnym oraz nauczycielem wychowawcą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych,
- ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę,
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń, - notorycznie nie odrabia pracy domowej,

- **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych,
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń,
- stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze,
- raczej odrabia zadania domowe,
- uczęszcza w miarę możliwości na kółko historyczne;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o podstawowym stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności-ocenia wydarzenie historyczne i opisuje z pomocą nauczyciela oraz pomocy dydaktycznych,
- zna podstawowe pojęcia historyczne,
- posiada znajomość podstawowej wiedzy faktograficznej,
- próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje,
- odczytuje wydarzenia z osi czasu,
- określa wiek zdarzenia i zna ważne daty,
- dostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi, - współpracuje z nauczycielem- stara się przychodzić na kółko przedmiotowe,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji - odrabia prace domowe
- poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń .

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym i wykonuje zadania o średnim stopniu trudności i złożoności,
- poprawnie ocenia i opisuje wydarzenie historyczne,
- wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych,
- ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia historyczne,
- dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów,
- wykazuje się dużą znajomością dat,
- prawidłowo posługuje się osią czasu- nanosi daty, określa wiek itp.

- poprawnie posługuje się mapą,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł wiedzy, - efektywnie współpracuje w zespole i dość aktywnie pracuje w grupie,
- bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii w danej klasie,
- sprawnie posługuje się wiadomościami łączy, analizuje i opisuje fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych,
- stosuje chronologię i hierarchię treści,
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne,
- posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo- politycznych,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń,
- biegle posługuje się mapą,
- umiejętnie analizuje teksty źródłowe,
- umie bronić swoich poglądów, a także potrafi dochodzić do porozumienia w kwestiach spornych,
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza granice danej klasy,
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę, - bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania.

- Warunkiem uzyskania oceny semestralnej oraz rocznej celującej jest posiadanie przez ucznia najwyższych ocen ze sprawdzianów 6. oraz 5., duża aktywność na zajęciach, celujące oceny z prac dodatkowych oraz wysokie lokaty w konkursach;

- Ocena semestralna i roczna jest efektem pracy i nauki ucznia podczas całego semestru oraz roku szkolnego- nie uwzględnia się możliwości poprawiania ocen pod koniec roku lub semestru.

Joanna Dumicz